

Pünkösöd után XIX. Vasárnap. Nagymisére.

A bűnbánat szentségének krisztusi eredete

K.K.T. Az elmúlt vasárnapi szentbeszédben arról szólottam hozzátok, hogy a kereszténységben beteljesült az emberiség örök vágya; a szabadulás a lélek terhétől, a bűntől. Utaltam arra is, hogy az Egyház kezdettől fogva gyakorolta és gyakorolni is fogja mindig a bűnök bocsánatának hatalmát. Arról is szó volt, hogy bűneink bocsánatát a gyóntatószékben nyerjük el, amikor szentgyónáshoz járulunk. A mai alkalommal arról szeretnék hozzátok szólni, hogy a bűnbánat szentségét maga az Úr Jézus rendelte, nem emberi találmány az, amint azt sokan hangoztatják nemcsak az Egyházon kívül álló keresztények., de katolikusok is.

A gyónás szentségének elrendelése Krisztustól ered. Erről tanúskodik minden kétséget kizárva a Szentírás szava. Az első húsvét után történt. Az apostolok bezárkóztak az utolsó vacsora termében, és reszketve a félelemtől várták a további fejleményeket. Ha mesterüket, a hatalmas csodatevőt, a názáreti Jézust ily gyalázatos módon meggyilkolták, akkor tanítványaira vajon külön sor vár? Kétségbeesésükben eltorlaszolják belülről az ajtókat, ablakokat, hogy amennyire csak lehet elnapolják a végzetes órát, amelyen ők is egy felbőszített tömeg áldozatául esnek. De íme, egyszer csak közöttük áll a holtak hitt Krisztus. A rémület kiáltás hangzik az apostolok ajkán. Ez nem lehet más, mint szellem, aki csúfot űz velük és betetőzi ijedelmüket. De a rémület csendjében megszólal az Úr Jézus nyájas szelíd szava: Békesség nektek, én vagyok, ne féljtek. Ők nem akartak hinni szemüknek, most meg mintha füleik is becsapták volna őket. Továbbra is állnak megdermedten az ijedtségtől és tanácstalanul. Ismét megszólal az Úr Jézus. Jöjjetek közelebb és lássátok kezeimen és lábaimon a szegek helyét és oldalamon a katona lándzsaszúrásának sebeit. Tapogassatok meg és lássátok hogy a szellemnek nincsenek csontjai és teste, amint nekem van. És az apostolok meggyőződnek: valóban ő az. Ha az első pillanatban felujjongott a lelkük, mert látták elevenen a föltámadott Üdvözítőt, a másik pillanatban szorongó érzés vett erőt rajtuk. Hát eljött a Mester közénk! De vajon nem kapunk-e keserű szemrehányást, amiért cserbe hagytuk a nehéz órákban. És Péter vajon nem kap-e kemény dorgálást, amiért egy szolgáló szavára gyáván megtagadta háromszor is? Vajon nem nyitja-e föl ajkát büntetésre és bosszúra: Most aztán reszkess Pilátus, Heródes és Kaifás, de reszkessetek ti is bűnösök, gonosz nép, mely részt vett az istengyilkosságban.

Íme eljön a leszámolás órája. Valami ilyesmit várhattak az apostolok az első húsvéti találkozásnál. És a Mester megnyitja ajkait: Békesség nektek – ismétli – amint engem küldött az Atya, én is küldlek titeket. Aztán rájuk lehelt és folytatta: Vegyétek a Szentlelket, akiknek megbocsátjátok bűneiket, meg lesznek bocsátva, akiknek megtartjátok, meg lesznek tartva. Ez volt az ő isteni bosszúja. Ez volt az első húsvét ajándéka, üzenete.

Ez volt a győzedelmes Krisztus bosszúja. És azóta valahányszor egy fölszentelt pap e földön fölemeli kezét és keresztet vetve ránk elmondja fölöttünk: „Ego te absolvo a peccatis tuis – én téged föloldozlak bűneidtől”, mindannyiszor visszhang szól rá az égben: Meg vannak bocsátva a te bűneid...

Dehát, mondhatná valaki, itt nem beszél az Úr Jézus a bűnök bevallásáról, a gyónásról, hanem csak a bűnök megbocsátásáról. Hol van itt elrendelve, hogy gyónjunk is? Pedig krisztus szavában benne van a gyónás is. Azt mondja: Akiknek megbocsátjátok meg lesznek bocsátva és akiknek megtartjátok, meg lesz tartva. Vagyis más szavakkal: esetről-esetre vizsgáljátok meg a bűnös lelkiállapotát, ítéletet kell mondani, vagy a bűnök bocsánata mellett, vagy a bűnök fenntartására. Ezt azonban csak akkor tehetik, ha bepillantást nyernek a lélekbe. Ember pedig hogyan nyerjen bepillantást más ember lelkébe, hacsak az őszintén minden kertelés és szépítgetés nélkül föl nem tárja lelkének állapotát előtte. Ezért követel Krisztus egyháza a bűnbánótól részletes és őszinte bűnbevallást, amit mi gyónásnak nevezünk. Teszi ezt nem pusztán kíváncsiságból, nem is azért, mert az embereket gyötörni akarja, hanem mert krisztusi utasítása van rá, mert Krisztus rendelte el a bűnök bevallását, hogy elnyerhessük a lelki békét, a bűnök bocsánatát.

És hány keresztény testvérünk, aki önhibáján kívül nem tartozott Krisztus Egyházához, a katolikus Egyházhoz, mert egy másik vallásban született, éppen a szentgyónás krisztusi származásának megismerése révén jutott el a katolikus keresztény egyházba. Felismerte azt a nagy igazságot, hogy ahol Krisztus tanítását pontosan betartják, úgy mint az őskeresztények, ott kell legyen Krisztus igaz Egyháza.

Így jutott el a katolikus Egyház megismerésére a (protestáns) református Lüttwitz báró is. Megtérésének okát így írja le: Lelkemet súlyos bűn terhelte, melytől minden áron szabadulni akartam. Elmentem a lelki pásztoromhoz és kérdeztem van-e nálunk gyónás. Van – felelte. Hogy lehet tehát az, hogy noha én negyvenkét éves vagyok, még soha nem hallottam, hogy valaki közölünk gyónt volna? - „Mindenesetre ilyesmi nem fordul elő nálunk, mert a mi híveink nem szoktak gyónni.” Hogyan bocsátja meg tehát ön a

bűnöket? Van egy formulánk, egy imaszövegünk, mivel azonban még nem volt rá szükség, valószínűleg elkallódott valahol. Ha kívánja előkeresem.” Felháborodva ott hagytam. Elutaztam Párizsba, hogy ott valamelyik református lelkipásztornál ismeretlenül meggyónok. Elvezettek egy hófehér hajú öreg lelkipásztorhoz. Mit akar meggyónni, kérdezte tőlem. Megmondtam bűneimet és kértem, hogy Isten nevében bocsássa meg azokat. Én nem bocsáthatom meg a bűnöket, mert nem tudom, hogy az Isten megbocsátja-e az én bűneimet. De hiszen az evangéliumban olvasom, hogy Krisztus az apostoloknak hatalmat adott a bűnök megbocsátására. Mindenesetre – felelte az ősz lelkipásztor – de mi nem gyakoroljuk ezt a hatalmat. „De uram, ezzel megvallja, hogy a mi vallásunk tehetetlen a bűnökkel szemben, és arra kényszerít, hogy katolikussá legyek”. Erre így szólt a sír szélén álló protestáns lelkipásztor: „Egy pillanatig sem tartom vissza. Annyi a mi protestáns vallásunkban a felekezeti, hogy azt sem tudjuk, mihez tartsuk magunkat. Legyen csak nyugodt lélekkel katolikus”. És az is lett. Felismerte, hogy ott van Krisztus igaz Egyháza, ahol gyakorolják azt a páratlanul nagy hatalmat, melyet Krisztus adott, amikor mondta: akiknek megbocsátjátok bűneiket... Így ismerte fel a szentgyónás révén Krisztus Egyházát – igaz, csak a halálos ágyon – az a kereskedő is, aki utolsó napjait élte. Lelkét mardosta a bűntudat, szabadulni akart tőle, hogy ne kelljen bűnös lélekkel megjelenni a számadásra az igazságos Bíró előtt. Elhívatta lelkipásztorát, a protestáns lelkészt, és kérte, oldozza fel bűnei alól, bocsássa meg neki Isten nevében bűneit. A lelkész azt felelte: „A bűnöket csak Isten bocsátja meg és én imádkozom, hogy meg is tegye”. Ez a felelet azonban a súlyos beteget nem elégítette ki. Magához hívatta a helység katolikus plébánosát és így szólt: „Főtisztelendő úr, vajon ön fel tud oldani a bűnök alól? Igen – felelt az határozottan – én Istentől kapott hatalmamnál fogva meg tudom tenni, de sajnós ezt a hatalmat csakis Krisztus igaz Egyházának tagjaival szemben gyakorolhatom, ha azok töredelmesen meggyónnak...Akkor tehát önöknél az igazság, vette fel a szót a beteg kereskedő – mert hiszen az evangéliumban ugyanígy olvasom: Akiknek ti megbocsátjátok bűneiket... Katolikussá lett s rávette feleségét is, hogy őt az Egyházba való visszatérésében kövesse”.

K.K.T. Mi az isteni gondviselés jóságából a katolikus Egyház tagjai vagyunk. Beleszülettünk Krisztusnak abba az Egyházába, ahova sokan csak sok keresés, kutatás, nehéz küzdelmek, lelki tusakodások és áldozatok árán jutottak el. Becsüljük meg Egyházunkat és annak nagyszerű krisztusi intézményét, a szentgyónást. Hiszen a kívülállóknak sokan irigyelnek bennünket érte. És élünk vele bizalommal, valahányszor csak a bűn férge mar, valahányszor csak a menyegzős ruhán folt esett. Mert mi boldogok

akarunk lenni. És a Szentírás boldogoknak mondja azokat, akik hófehérre mosták lelkük ruháját a szeplőtlen áldozati Báránynak, Krisztusnak vérében. Ámen.

Kőröstarján, 1965. október 17.